

Plán činnosti na rok 2020

Prostějov, listopad 2019

Obsah

1. ÚVOD	2
2. ODD. SPRÁVY SBÍREK A ODBORNÝCH ČINNOSTÍ.....	3
2.1 JEDNOTLIVÉ ODBORNÉ SPECIALIZACE ODD.	4
2.1.1 GEOLOGIE	4
2.1.2 ARCHEOLOGIE.....	7
2.1.3 ETNOGRAFIE	11
2.1.4 HISTORIE	13
2.1.5 RESTAUROVÁNÍ A KONZERVOVÁNÍ	15
2.1.6 KNIHOVNA	16
3. ODD. GALERIE VÝTVARNÝCH UMĚNÍ A MUZEJNÍ EDUKACE	17
3.1 VÝSTAVNÍ PLÁN	18
3.2 EDUKAČNÍ ČINNOST	20
4. INVENTARIZACE SBÍREK.....	22
5. ASTRONOMICKÉ ODD. – HVĚZDÁRNA.....	23
5.1 Pravidelná pozorování pro veřejnost	23
5.2 Odborná pozorování a spolupráce s vědeckými institucemi	24
5.3 Přednáškový cyklus	25
5.4 Pohádky pro děti.....	25
5.5 Pořady pro školy	26
5.6 Kroužky	26
5.7 Prázdninový program	26
5.8 Výstavy	27
5.9 Astronomie pro seniory	27
6. PROVOZNÍ ÚSEK	28

1. ÚVOD

Rok 2019 byl pro Muzeum a galerii v Prostějově /dále jen MGP/, příspěvkovou organizaci Olomouckého kraje velmi náročným rokem a některé aktivity, investice a činnosti se nepodařilo dotáhnout do zdárného konce. Proto sestavujeme plán činností na rok 2020 v návaznosti na akce a události předchozích let. V roce 2018 byla započata rekonstrukce Červeného domku P. Bezruče v Kostelci na Hané, která byla v listopadu roku 2019 dokončena a v dubnu roku 2020 plánujeme přivítání prvních návštěvníků. V roce 2019 byla zahájena stavba „Přístavby nového depozitáře“ na ulici Lidická, jejíž dokončení je plánováno v září roku 2020. V průběhu roku bude nutné zaměřit se na technické, materiálové a ostatní vybavení nového depozitáře. Tyto dvě nové budovy, které muzeum již má ve své správě, ale nikoliv v aktivním užívání, zajisté ovlivní celkový chod instituce po stránce rozvoje a nových akcí, současně nových aktivit, programů a také nárůstu pracovních sil a objemu práce.

Naším velkým snem a přáním pak je, aby se pro rok 2020 schválila investice na opravu a rekonstrukci Astronomického odd. – budovy hvězdárny v Kolářových sadech, která je jedinou svého typu v Olomouckém kraji.

Vedle obligatorních činností instituce, jako je evidence sbírek, péče o sbírky, jejich povinná inventarizace, odborné zpracování, ediční činnost, edukační a vzdělávací činnost, výstavní činnost, badatelská, atd., nesmí naše instituce při plánování činností opomenout ani takové záležitosti jako jsou péče o nemovitosti, jejich údržbu a opravy, revize a pravidelné kontroly. Dále pak péče o zaměstnance, jejich pravidelné vzdělávání, hodnocení jejich práce a neustálá motivace k rozvoji a tím pádem přínosu pro celou instituci a potažmo návštěvníky, kteří díky tomu získají kvalitní a erudovaný, s nadšením připravený, program.

To vše pak ruku v ruce s řádně připraveným a současně dobře naplňovaným rozpočtem, který nám umožňuje, díky zřizovateli, naplňovat potřeby jak vnitřní, v podobě zkvalitňování podmínek pro práci, díky možnosti nákupu potřebného vybavení. Tak vnější, což se dá posoudit dle návštěvnosti a spokojenosti návštěvníků, kteří se k nám opakovaně a rádi vrací.

Cílem muzeí, i cílem naším je, aby muzeum vykonávalo řádně funkci, která mu náleží a to studijní, výchovnou, vzdělávací i potěšující.

Mgr. Soňa Provazová, ředitelka

2. ODD. SPRÁVY SBÍREK A ODBORNÝCH ČINNOSTÍ

MGP bude i v roce 2020 pokračovat v akvizici předmětů a zařazování těchto předmětů do sbírek, jejich evidenci a dokumentaci, inventarizaci, zápisu do CES a dalších pracích spojených s péčí o sbírky v souladu se zákonem č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, vyhláškou č. 275/2000 Sb. a Metodickým pokynem MK ČR k provádění některých činností souvisejících s tvorbou sbírek, péčí o sbírky a vývozem sbírkových předmětů do zahraničí. Dle možností a potřeb bude také prováděna digitalizace sbírek. MGP chystá z důvodu logického uspořádání restrukturalizaci sbírkového fondu v návaznosti na nové akvizice.

Každý z odborných pracovníků bude systematicky provádět výzkum sbírkových předmětů jemu svěřených a zpracovávat výsledky jak pro odbornou veřejnost, tak také popularizační formou pro laickou veřejnost. Každý z odborných pracovníků také bude pokračovat ve svých dlouhodobých výzkumech dle svého oboru. Odborní pracovníci však také budou řešit výzkumy příležitostně – krátkodobé, dle potřeb organizace.

Je samozřejmostí, aby výstupy uvedených oblastí výzkumů odborní pracovníci nějakou formou prezentovali veřejnosti. MGP plánuje vydat další číslo Zpravodaje Muzea a galerie v Prostějově a další číslo Přírodovědeckých studií. Je tedy nasnadě, že toto je platforma pro prezentaci výsledků výzkumů jednotlivých odborných pracovníků. MGP ale také plánuje prezentaci výzkumů či osvětu formou přednášek.

Taktéž knihovna MGP bude provádět rozšiřování knihovního fondu, katalogizaci přírůstků a přípravu k publikování knihovního katalogu na webu organizace.

V souvislosti s novými depozitárními prostory je plánováno také přesunutí části restaurátorské a konzervátorské dílny do nových prostor s novým vybavením. To by mělo vést k novým možnostem a zkvalitnění restaurátorských a konzervátorských zásahů na sbírkových předmětech.

Výstavy budou v roce 2020 převážně z cizích zdrojů. Ovšem prezentace vlastních sbírkových předmětů opomenuta nebude. Bude též otevřena nová expozice P. Bezruče v Kostelci na Hané a plánujeme reinstalaci expozice J. Wolkera ve výstavním sále hlavní budovy MGP. Na realizaci výše uvedeného se budou podílet postupně všichni pracovníci OSSOČ.

2.1 JEDNOTLIVÉ ODBORNÉ SPECIALIZACE ODD.

2.1.1 GEOLOGIE

Odborná činnost:

1. Sedimenty mladších třetihor ve výplni karpatské předhlubně

Průběžné sledování stavu lokalit, sběry dokumentačního materiálu pro sestavení průvodce po geologických lokalitách **Prostějovska** – souhrn všech známých i nově popsanych lokalit:

- organogenní sedimenty s ústřicemi, hřebenatkami a dalšími měkkýši **u Otaslavic a Skalky**,
- organogenní sedimenty s ústřicemi, hřebenatkami a dalšími měkkýši **u Kelčic (Kelčice – Taliánka, Kelčice - Hájek)**,
- neogenní sedimenty s velkými mechovkami **u Přemyslovic**,
- neogenní jíly s lasturami ústřic a korály **u Drysic**,
- pískovce a slepence s hřebenatkami a dalšími měkkýši **u Určic a Seloutek**,
- organogenní vápence s faunou ústřic, hřebenatek a ježovek – **Ondratice (Kopaniny)**.

2. Výzkum fauny spodnokarbonských břidlic na nově objevené lokalitě u Otaslavic zatím nalezena fauna mlžů, goniatitů, ortocerů a ichnofosilií.

3. Průběžné sledování hornin devonského stáří se zkamenělinami – čelechovický devon

Zkameněliny korálů, stromatopor, měkkýšů, mechovek, a trilobitů v devonských vápencích Růžičkova a Státního lomu.

4. Revize a fotodokumentace aktuálního stavu geologických lokalit různého stáří na Prostějovsku

Získané údaje budou využity při přípravě **průvodce nejzajímavějšími geologickými lokalitami regionu**.

Spolupráce: Mgr. T. Lehotský, Ph.D. (PřF UP Olomouc), prof. A. Přichystal (PřF MU Brno), doc. R. Melichar (PřF MU Brno) – recenze

Práce se sbírkami

- systematické získávání předmětů do geologické sbírky MGP a to jednak vlastními sběry, dary, popř. koupí, včetně všech souvisejících administrativních úkonů,
- inventarizace podsbírky Petrografie Petr 1 – Petr 1 379, 1 589 ks,
- účast v inventarizačních komisích při inventarizacích dalších muzejních podsbírek (dle ročního rozpisu),
- zařazení exponátů ze zrušené geologické expozice do jednotlivých podsbírek a uložení v geologickém depozitáři, pravidelná kontrola uložení sbírkových předmětů,
- soupis a číslování přírůstků (vzorky minerálů a hornin) získaných od dárců do geologické expozice, evidence přírůstků v I. a II. stupni v programu BACH,
- průběžné rozšiřování muzejní geologické sbírky vlastními sběry na lokalitách Prostějovska,
- soupis, číslování a ukládání přírůstků získaných terénními sběry do geologického depozitáře, evidence přírůstků v I. a II. stupni v programu BACH,
- evidence přírůstků do podsbírky Mineralogie získané koupí v roce 2019,
- pravidelná kontrola sbírkových předmětů vystavených v geologické expozici,
- přepis evidenčních karet jednotlivých podskupin geologické sbírky do programu BACH + tisk + zařazení do centrální evidence inventárních karet MGP,
- vyhledávání a příprava sbírkových předmětů z geologické sbírky pro zapůjčování k výstavním a studijním účelům a s tím spojená agenda (výpůjční smlouvy apod.),
- převzetí botanické a zoologické sbírky a sbírky fotografií geologických lokalit V. Spitznera od Ing. A. Bezroukové (ukončení pracovního poměru),
- evidence nalezených entomologických krabic a jejich zařazení do některé zoologické podsbírky (spolupráce s RNDr. Aloisem Čelechovským – PřF UP Olomouc – určení materiálu),
- úprava zápisu jednotlivých podsbírek (Paleozoologie, Paleobotanika, Petrografie, Mineralogie a Všeobecná geologie) do CES – sloučení všech podsbírek do podsbírky „Geologie“ – ve spolupráci s Mgr. V. Horákem (přehlášení do CES),
- sestavení kolekcí neevidovaných vzorků hornin a zkamenělin pro „školní geologické expozice“ – instalace podle požadavků ZŠ a SŠ,
- příprava geoparku v ZŠ Čelechovice na Hané (spolupráce se ZŠ a OÚ Čelechovice na Hané),

- kontrola stavu a průběžná údržba venkovní geologické expozice na Ekocentru Iris, Husovo nám., PV a úprava venkovní geologické expozice realizované v ZŠ Nezamyslice.

Publikační činnost

Psaní odborných a populárních článků do odborných časopisů, regionálního tisku a muzejní web k jednotlivým výstavám a dalším akcím.

Je žádoucí obnovení tisku **„Přírodovědné studie Muzea Prostějovska“** - přírodovědný časopis vydávaný muzeem od roku 1998. Poslední svazek č. 17 vyšel v roce 2015, od té doby byl tisk pozastaven. Svazek 18 je plánovaný jako monotematický, skládající se ze dvou částí:

- a) průvodce novou geologickou expozicí (otevřena v prosinci 2017),
- b) průvodce po nejzajímavějších geologických lokalitách regionu.

Spolupráce: doc. RNDr. R. Melichar, Dr., Mgr. J. Černý (PřF MU Brno) – sazba časopisu a další členové redakční rady.

Výstavní a expoziční činnost

V roce 2020 plánujeme v hlavní budově muzea výstavu **„Cesty do pravěku aneb ve stopách Zdeňka Buriana“**. Jedná se výstavu zapůjčenou z Mendelova muzea v Brně. Průběžně se doplňuje obchůdek s minerály u pokladny muzea, které dodává J. Havlíček z Jihlavy a je o ně velký zájem, zejména z řad žáků, kteří do muzea chodí na edukační programy ke stálé expozici *Kámen mluví*, kterou bychom rádi doplnili o samoobslužný systém pro děti.

Dle zájmu zapůjčujeme a instalujeme vlastní autorskou putovní výstavu pod názvem **„Sopky v geologické minulosti Moravy a Slezska“**. Dále pak výstavy **„Zkamenělé stopy“** a **„Drahanská vrchovina“**.

Venkovní prostor Bezručova domku v Kostelci na Hané je ideálním místem pro realizaci **přírodovědné a archeologické expozice**. V říjnu roku 2019 byl ve spolupráci s paní Veselou (archeologie) a paní Bezroukovou (botanika) vypracován návrh venkovní expozice týkající se blízkého Velkého Kosíře jako významného přírodovědného území. Jedná se o informační panely z geologie, botaniky a archeologie doplněné vzorky hornin, ukázkami teplomilného rostlinstva VK a zmenšeným modelem mohyly s kamenným pláštěm z pozdní doby kamenné. Tuto expozici plánujeme v průběhu roku 2020, v návaznosti na finanční prostředky, realizovat.

(RNDr. Vladimíra Jašková)

2.1.2 ARCHEOLOGIE

Péče o sbírky

Stále bude probíhat systematické získávání předmětů do archeologické podsbírky, a to vlastním sběrem, darem, převodem či koupí. Na to bude navazovat evidence přírůstků v I a II stupni systematické evidence sbírkových předmětů. Fakticky budou také přepisovány inventární řady z nálezových zpráv oprávněných organizací, které předají nálezové celky do MGP, do databázového systému BACH. Na to navazující tisk inventárních karet sbírkových předmětů archeologické podsbírky, které budou zařazovány do centrální evidence inventárních karet MGP.

Průběžně budou prováděny opravy zjištěných nedostatků v evidenci sbírkových předmětů. U vybraných sbírkových celků v depozitáři (Prostějov - Lidická) bude aktualizována lokace. Bude probíhat pravidelná kontrola archeologického depozitáře v hlavní budově na nám. TGM a na ulici Lidická. A to zejména z hlediska uložení, stavu a ochrany sbírkových předmětů, a to pravidelným sledováním hodnot teploty a relativní vzdušné vlhkosti v depozitářích.

Průběžně bude probíhat pravidelná kontrola depozitářů a stavu uložených sbírkových předmětů. Proběhne pravidelná kontrola sbírkových předmětů vystavených v expozici archeologie a proběhne kontrola stavu kopií a rekonstrukcí v expozici.

V roce 2020 proběhne plánovaná inventura 10 procent archeologické sbírky, tento rok bude potřeba zpracovat výzkumy z dálnice D1 z katastru obce Vrchoslavice, Mořice. Jedná se celkem o 4975 položek v databázi Bach.

Podílení se na činnosti jednotlivých inventarizačních komisí MGP při kontrole sbírkových fondů jednotlivých oborů v muzeu zastoupených.

Bude zajišťováno fotografování sbírkových předmětů muzejním fotografem za účelem digitalizace archeologické podsbírky.

Vyhledávání, příprava a zjišťování faktického stavu předmětů z archeologické podsbírky při zapůjčování k výstavním, studijním, dokumentačním a publikačním účelům. A s tím spojené vypracovávání potřebných dokumentů – výpůjčních smluv a dalších podkladů.

Dle potřeby budou průběžně z archeologické sbírky předávány ke konzervaci předměty z kovu a keramiky.

Vědeckovýzkumná a odborná činnost

Podílení se na tvorbě aktualizací a průběžného doplňování nových archeologických lokalit do Státního archeologického seznamu, řešitelem je Národní památkový ústav.

Spolupráce na projektu Archeologická mapa ČR, který realizuje pro Moravu a Slezsko Archeologický ústav Akademie věd ČR, Brno.

V rámci tematicky širokého a dlouhodobého úkolu Pravěké a středověké osídlení Prostějovska jsou volena jednotlivá dílčí témata pro kratší období nebo pro blíže vymezené území. Spojování jednotlivých starších sbírkových celků s amatérskými spolupracovníky a na základě tohoto propojení mapovat dějiny archeologického bádání na Prostějovsku.

V rámci projektu preventivní archeologie podchycování jednotlivých amatérských spolupracovníků na bázi preventivních detektorových průzkumů. Spolupráce s Ústavem archeologické památkové péče Brno, v.v.i., koordinátor pro Olomoucký kraj je Archeologické centrum Olomouc.

Pravidelné doplňování fotografické dokumentace archeologických lokalit na Prostějovsku v terénu.

Spolupráce s univerzitami a dalšími vědeckými pracovišti v rámci přípravy nálezových celků, zpráv o nálezu či regionální literatury k jednotlivým tématům či daným lokalitám.

Poskytování konzultací k archeologickým lokalitám a sbírkovým předmětům z archivu a sbírek MGP.

Zpracovávání archivu nálezových zpráv MGP o archeologických nálezech a výzkumech z katastrů okresu Prostějov. Hlavně z hlediska označení dokumentů ze složek jednotlivých katastrů číselnou řadou, aby nemohlo dojít k záměně či ztrátě.

Prezentační činnost

Obnovit a doplnit dokumentaci, fotografie a to především z nejnovějších výzkumů do digitální prezentace na PC v expozici ve spolupráci s Ústavem archeologické památkové péče

Možná aktualizace doprovodného programu a aktivit v expozici archeologie ve spolupráci s muzejními pedagožkami.

Realizace venkovní přírodovědné a archeologické expozice – Dům Petra Bezruče. Na základě návrhu, zpracovaného v říjnu 2019 (Veselá, Jašková, Bezrouková), by měla být realizována na pozemku bývalé zahrady venkovní expozice. Kde by měly být prezentovány významné lokality z oboru botaniky, geologie a archeologie z oblasti Velkého Kosíře. Prezentace archeologie by měla být pomocí informačních tabulí a zmenšené rekonstrukce archeologické nálezové situace

– mohly z pozdní doby kamenné. Práce by měly být v součinnosti s terénními úpravami na pozemku. Termín dle zadání vedení MGP.

Vypracovávání populárně – naučných a informačních článků do celostátního a regionálního tisku a časopisů a na web muzea, k výstavám, akcím, sbírkám, vědeckovýzkumné činnosti, výročím atd.

Publikování výsledků ze zpracování souborů ze sbírek MGP nebo témat s regionální tematikou, týkající se pravěkého až novověkého osídlení.

Spolupráce na přípravě znovuvydávání Zpravodaje Muzea a galerie v Prostějově, jehož vydávání bylo na několik let pozastaveno.

Příprava příspěvků do publikací vydávaných občanským sdružením Bousín-Repechy. Hlavním tématem těchto publikací je oblast Dražanské vrchoviny - historie, příroda atd.

Metodická, osvětová a jiná činnost

Spolupráce s institucemi, školami a soukromými badateli dle potřeby a požadavků, poradenství, příprava materiálů, rešerše, poskytování informací – konzultace pro studenty ZŠ, SŠ a VŠ.

Účast na vybraných konferencích a seminářích pořádaných odbornými institucemi na téma archeologické památkové péče, muzejnictví či v rámci odborných témat o pravěkých, středověkých a novověkých dějinách hmotné kultury.

Účast na odborných archeologických komisích, které prezentují výsledky záchranných, badatelských či zjišťovacích archeologických výzkumů.

Účast na vícedenním semináři, který pořádá Oborová komise muzejních archeologů při Asociaci muzeí a galerií České republiky.

Účast na odborném semináři Přehledy výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 2019, kde jsou prezentovány nejnovější výsledky z archeologických výzkumů oprávněných institucí k provádění archeologických výzkumů.

Členství v České archeologické společnosti sdružující zájemce o archeologii pravěku, klasického starověku, středověku i novověku.

Členství v Středomoravské regionální archeologické komisi.

Vypracovávání odborných vyjádření k plánovaným stavebním činnostem z hlediska možného zásahu do území s archeologickými nálezy dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění.

Výstavní činnost

Realizace výstavy o starší době železné na Prostějovsku s přesahem na širší okolí Olomoucka ve spolupráci s Ústavem archeologické památkové péče Brno (PhDr. Pavel Fojtík) a Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci (Mgr. Martin Golec, Ph.D.) Návštěvníkům se pokusíme přiblížit toto období našich dějin a to nejen pomocí nových výsledků z archeologických výzkumů, ale i s ohledem na starší významné lokality, které jsou z výše vytyčené oblasti známy. Téma je atraktivní hlavně z hlediska nových závěrů získaných na základě nejnovějších archeologických výzkumů, kde staví region do centra platěnické kultury na Moravě. Za poslední léta se na Prostějovsku podařilo objevit významné pohřební a sídlištní areály, které staví náš region do popředí dějin tohoto období na Moravě. K výstavě bude připraven i doprovodný program pro školy a tematická přednáška pro veřejnost. V prodeji bude publikace shrnující dané téma.

Přípravy expozic a krátkodobých výstav pro obce a další organizace dle momentálních požadavků.

Obměna artefaktů v expozici archeologie a dalších předmětů do interaktivní části (např. žernov na mletí obilí z mladší doby železné).

(Mgr. Blanka Veselá)

2.1.3 ETNOGRAFIE

Péče o sbírky

1. Pokračování v inventarizaci celé podsbírký národopisu včetně korektury karet muzejní evidence sbírkových předmětů a oprav v programu Bach.
2. Evidence dalších přírůstků v I. a II. stupni evidence v programu Bach, zapisování karet v elektronické podobě.
3. Tisk karet pro archivaci.
4. Vytipování sbírkových předmětů nenáležejících svým charakterem do sbírky národopisu (ale např. výtvarného umění, nábytku), konzultace s kolegy a následné řešení situace.
5. Uložení a uspořádání části sbírek v novém depozitáři.
6. Zpracování a uspořádání zejména sbírky lidových oděvů, řešení způsobu jejího uchování a konzervátorského a restaurátorského ošetření s výhledem na event. prezentaci na výstavních akcích.
7. Po konzultaci s kolegy vyřešení rozdělení sbírek textilu na textil tradiční lidový a měšťanský.
8. Stanovování postupů, způsobů a výběr sbírkových předmětů pro preparování, konzervování a restaurování mobiliárních fondů včetně dohledu nad prováděnými pracemi při zohlednění jejich stavu, hodnoty a možnosti případné prezentace.
9. Spolupráce na stanovování koncepce sbírkotvorné činnosti organizace v oboru etnografie.
10. Doplnění údajů o sbírkách do CESu ve spolupráci s Mgr. V. Horákem.
11. Získávání nových sbírkových předmětů formou vlastního sběru, nákupu, dary.

Vědeckovýzkumná a odborná činnost

Lidová výtvarná kultura na Hané

Doplnění etnografické knihovny muzea k tématu, shromažďování další literatury, poznatků, fotodokumentace, pramenů s výhledem na prezentaci tohoto tématu na výstavních akcích muzea.

Tradiční lidový oděv na Hané

Doplnění etnografické knihovny muzea k tématu, shromažďování další literatury, poznatků, fotodokumentace, pramenů s výhledem na prezentaci tohoto tématu na výstavních akcích muzea.

Lidová kultura Hané v díle výtvarných umělců 19. a 20. století

Mapování výtvarného folklorismu v regionu Haná se zaměřením na malbu, sochařství a architekturu na základě muzejních sbírek, literatury, pramenů a terénního výzkumu.

Prezentační činnost

Publikační činnost v odborném i denním tisku, přednášková činnost, účast na odborných konferencích.

Metodická, osvětová a jiná činnost

- spolupráce s institucemi, školami a soukromými badateli, příprava materiálů, zpracování rešerší, poskytování informací,
- lektorská činnost v muzeu,
- spolupráce s muzejními pedagožkami,
- konzultace středoškolských a vysokoškolských odborných prací.

Výstavní činnost

- Národopisná výstava, září – listopad 2020 v hlavní budově muzea, zaměřeno zejména na výtvarnou lidovou kulturu (keramika, plastika...) a lidový oděv na Hané. Pozornost bude věnována také zvykoslovným tradicím a obyčejům.
- Vánoční výstava betlémů, listopad – prosinec 2020, částečně z muzejních sbírek doplněno výpůjčkami z jiných institucí a od soukromých sběratelů. Výstava bude zahrnovat tradiční lidové betlémy z různých materiálů (dřevo, šustí, pečivo, papír), i zlidovělé papírové tištěné betlémy prodávané dodnes. Expozice bude doplněna ilustrativními texty k tradici betlémů a betlémářství nejen v českých zemích.

(Mgr. Jana Mlatečková)

2.1.4 HISTORIE

Péče o sbírky

- zpracovávání chronologické evidence sbírkových předmětů MGP,
- zpracovávání podkladů pro CES za MGP a komunikace s MK ČR,
- akviziční činnost v souladu se zaměřením MGP a finančními možnostmi,
- pokračování katalogizace sbírkových předmětů, které byly vráceny z MZM Brno, v podsbírce numismatická,
- inventarizace skupiny Medaile podsbírky Numizmatická,
- zpracování přírůstků v podsbírce Numizmatická a ve skupinách Z, Ua, Ub, Uc, Eb,
- náprava destruktivní instalace numismatického materiálu v archeologické expozici
- metodická činnost pro ostatní kurátory jednotlivých podsbírek v oblasti katalogizace sbírkových předmětů,
- namátková kontrola stavu svěřených sbírkových předmětů a případné řešení konzervačních zásahů ve spolupráci s konzervátory.

(Mgr. Václav Horák)

- evidence přírůstků v I. a II. stupni v programu Bach, zapisování karet v elektronické podobě,
- dle možností nové uložení sbírky plakátů (zajištění vhodného uložení), spojené s jejich ošetřením a případným restaurováním poškozených kusů (spolupráce s restaurátorkou a konzervátorkou), možná spolupráce s restaurátorem papíru – v návaznosti na inventuru z roku 2019,
- práce na uspořádání sbírky ex libris a grafické sbírky,
- dle možností vyklizení a odvoz zbytku sbírky Oa z černého depa a uložení v novém depozitáři, případná konzervátorská ošetření - dle možností a prostoru na novém depozitáři,
- uložení a uspořádání sbírky obrazů v novém depozitáři, výběr obrazů na restaurování, spolupráce s restaurátorkou – uložení dle témat a technik, nutnost lepšího uložení velkých formátů v návaznosti na přístavbu nového depa,

- zpracování sbírky podmaleb na skle (datace, případné určení autorství, konzultace s kolegy z jiných muzeí apod.) a pokračování v restaurování sbírky. Nové uložení v uzamykatelném prostoru.
- postupná celková konzervace sbírky hodin – vzešlé z inventury hodin v roce 2018,
- konzervace a alespoň částečné přesunutí sbírky železa do prostor s příznivějšími klimatickými podmínkami,
- během roku zajištění restaurování a konzervace dílčích sb. předmětů sbírek výtvarného umění a uměleckořemeslných prací,
- další práce se sbírkami:
 - korektury karet muzejní evidence sbírkových předmět,
 - přepisování papírových karet fondu LP do počítače a doplňování údajů v kartách v programu Bach,
 - tisk karet kvůli archivaci,
 - doplňování údajů o sbírkách do CES ve spolupráci s Mgr. V. Horákem,
 - získávání nových sbírkových předmětů – vlastní sběr, dary, nákup,
 - katalogizace přírůstků oborově příslušných sbírek výtvarného um. a uprum. prací.

(Bc. Jitka Vybíralová Gajdošíková)

Vědeckovýzkumná a odborná činnost

Zkatalogizování a odborné zpracování numismatické podsbírkou MGP jako celek. Výstup tohoto záměru bude publikován v odborném periodiku a bude použit k přípravě výstavy s numismatickou tematikou.

Dokončení publikace *Historie obce Klenovice na Hané* k historii obce.

Zasazení nálezu základového kříže šibenice do souvislostí a správná interpretace jeho existence. Archeologickou část garantuje PhDr. Pavel Fojtík z ÚAPP Brno, pracoviště Prostějov.

(Mgr. Václav Horák)

Architektura Prostějova a Prostějovska a její proměny - shromažďování literatury, poznatků, pramenů, zajišťování fotografické dokumentace staveb ve městě Prostějově a okolí a jejich změn a proměn. (okresní archiv, archiv Magistrátu, terénní práce atd.).

Plastika ve 20. století na území města Prostějova (případně okresu Prostějov) - dokumentace volné plastiky v exteriéru, i plastických (sochařských) děl v interiérech ve městě Prostějov pocházejících z 20. století.

Sbírka podmaleb na skle - zpracování, datace, autorství zařazení do souvislostí – výstava, případně katalog sbírky.

(Bc. Jitka Vybíralová Gajdošíková)

2.1.5 RESTAUROVÁNÍ A KONZERVOVÁNÍ

Pracovníci tohoto pracoviště úzce spolupracují s odbornými pracovníky a kurátory výstav obecně. Proto i v roce 2020 budou spolupracovat na přípravách výstav formou konzervace, případně restaurování připravovaných exponátů. Podílí se také při samotné instalaci na aranžování exponátů. Jejich práce je však potřebná i u deinstalací výstav.

Ve spolupráci s kurátory sbírek budou i nadále pokračovat v preventivních zásazích na sbírkových předmětech, případně na odstranění havarijního stavu sbírkových předmětů tak, aby nedošlo k jejich degradaci nebo dokonce úplnému zničení. Již v roce 2019 započalo restaurování lidových podmaleb na skle (O. Kosíková). Tato skupina sbírkových předmětů (díky křehkosti materiálu) byla v poměrně špatném stavu. Práci na těchto předmětech, která bude přetrvávat i v roce 2020, návštěvníci muzea budou sami moci ocenit v roce 2021, kdy bude realizována jejich výstava.

V rámci zajištění dostatečné ochrany sbírkových předmětů také průběžně kontrolují klimatické podmínky v depozitářích i ve výstavních sálech. Bohužel v určitých případech není možné zajistit stabilní klimatické podmínky – zejména vlivem nepříznivých dispozic depozitářů. Tyto stavy se průběžně zaznamenávají a analyzují. I v následujícím roce by tedy mělo dojít ke zkvalitňování depozitárních prostor a klimatických podmínek v nich. V roce 2020 bude předána nová přístavba stávajících depozitárních prostor. V rámci zkvalitnění uložení sbírek bude provedena restrukturalizace podle různosti materiálů tak, aby každý materiál měl potřebné klimatické podmínky.

Pracovníci tohoto pracoviště v neposlední řadě také budou i nadále zajišťovat zveřejňování propagačních materiálů v papírové formě.

2.1.6 KNIHOVNA

Muzejní knihovna, která funguje pro veřejnost pouze prezenčně, bude i v roce 2020 zajišťovat veškeré knihovní služby v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, v platném znění. Neustále probíhá naplňování knihovní databáze Clavius. Výsledkem zkatalogizování veškerého knihovního fondu MGP v této databázi bude efektivnější práce s katalogem knihovny a publikování v elektronickém informačním systému.

Také zpracování a katalogizace starých tisků a kramářských písni, které jsou speciálními skupinami knihovního fondu MGP, bude pokračovat rovněž v roce 2020. Obě skupiny jsou mimořádně citlivé na veškerou manipulaci. Proto veřejnosti přístupné nejsou. V současné době probíhá jednání s Moravskou zemskou knihovnou v Brně o možnosti digitalizace těchto skupin knihovního fondu. Započetí těchto prací je plánováno právě na rok 2020. Výsledkem by samozřejmě byla možnost zpřístupnění uvedených skupin veřejnosti.

3. ODD. GALERIE VÝTVARNÝCH UMĚNÍ A MUZEJNÍ EDUKACE

Oddělení galerie výtvarných umění a muzejní edukace realizuje své aktivity ve třech objektech. Výtvarné a materiálové výstavy probíhají v rozsáhlých výstavních prostorách v hlavní budově muzea, které umožňují využití pro jeden velký projekt vcelku, nebo nabízejí možnost rozdělení na několik jednotlivých sálů s různými prezentacemi. Pro výstavy komornějšího rozsahu je využívána budova Špalíčku s klenutými prostory, ve které velmi dobře vynívají výstavy fotografií, kreseb, panelové výstavy doplněné trojrozměrnými předměty. Třetím objektem, kde mohou návštěvníci také najít nabídku výstav, je Astronomické oddělení MGP – hvězdárna, které sídlí v nádherném prostředí parku Kolářových sadů. Většinou se jedná o panelové výstavy zaměřené na činnost a poznatky z astronomie, ale také matematiky, fyziky a přírodních věd. Plán výstav je až na výjimky (dlouhodobě připravované výstavy) sestavován v předchozím roce. Při tvorbě dramaturgie je zohledněno mnoho aspektů. Výstavní plán je zpravidla mixem výstav různých velikostí, odlišných stylů, (ve výtvarných projektech) a témat tak, aby nabídka oslovila co nejširší publikum.

Tyto krátkodobé výstavy jsou obměňovány většinou v intervalu dvou měsíců a je v nich uplatňována teritoriální působnost muzea a galerie, kterou je Olomoucký kraj. Ve výtvarných projektech jsou často prezentovány kolekce, které přesahují potřeby regionu v koncipované nabídce klasického, moderního a současného českého umění, umožňují objevovat významné výtvarné osobnosti, odborně hodnotit jejich tvorbu a umělecký přínos, začleňovat je do souvislostí místních i celorepublikových. Samozřejmostí je také reakce na významné události celonárodního charakteru.

Dlouhodobě figurují ve výstavním plánu také výstavy, které organizace pořádá v jiných institucích.

Výstavní prostory v hlavní budově muzea i ve Špalíčku jsou přístupny celoročně denně mimo pondělí, Astronomické oddělení – hvězdárna nabízí prohlídku výstav v době programů a pozorování. V neposlední řadě musíme zmínit i výstavy putovní, zejména s astronomickou tematikou, které jsou zajímavým artiklem pro knihovny, školy a podobné instituce.

3.1 VÝSTAVNÍ PLÁN

Muzeum – hlavní budova, nám. T. G. Masaryka 7/2, Prostějov

do 1. 3. 2020

Když ten dělá to a ten zas tohle

3 sály

Garant: V. Horák

do 16. 2. 2020

Z hradu do zámku – Alexandra Dětinská

Garant: K. Husaříková

5. 3. – 3. 5. 2020

Vítězslav Ostrčil – Díky, mí přátelé stromy

4 sály

Garant: K. Husaříková

14. 5. - 12. 7. 2020

Miroslav Šmíd – Jubilejní výstava k 70. narozeninám

2 sály

Kurátor: J. Vybíralová Gajdošíková

16. 7. – 4. 10. 2020

Litina ze sbírek Západočeského muzea v Plzni

2 sály

Kurátor: K. Husaříková

14. 5. – 6. 9. 2020

Léčivé byliny

2 sály

Garant: kolektiv pracovníků

8. 10. – 6. 12. 2020

Cesty do pravěku aneb ve stopách Zdeňka Buriana

2 sály

Garant: V. Jašková

10. 9. – 6. 12. 2020

Z pokladnice lidové kultury – etnografická výstava ze sbírek MGP

2 sály

Kurátor: J. Mlatečková

10. 12. 2020 – 14. 3. 2021

Impulsy Impresionismu

4 sály

Kurátor: K. Husaříková

Galerie Špalíček, Uprkova 18, Prostějov

9. 1. – 23. 2. 2020

130. výročí založení ZUŠ V. Ambrose

Garant: K. Husaříková

27. 2. – 19. 4. 2020

Jan Frydrych – Opálové skleněné plastiky

Garant: K. Husaříková

23. 4. – 21. 6. 2020

Doba železná

Kurátor: B. Veselá

25. 6. – 23. 8. 2020

Barokní synagogy v českých zemích

Garant: F. Gregor

27. 8. – 25. 10. 2020

T. G. Masaryk ve Svaté zemi

Garant: F. Gregor

Vítězslav Ostrčil – výstava k životnímu jubileu

Kurátor: J. Vybíralová Gajdošíková

29. 10. – 29. 11. 2020

Motýla jsem tu neviděl

Garant: F. Gregor

Jaroslav Franc – výstava k životnímu jubileu

Garant: K. Husaříková

3. 12. 2020 – 10. 1. 2021

Betlémy

Garant: J. Mlatečková

Výstavní plán byl sestaven s ohledem na skladbu návštěvníků a zkušenosti z minulých let. Snažili jsme se dát prostor i místním autorům v podobě jubilejních výstav a současně nasytit i návštěvníky, kteří jsou každoročně zvyklí na výstavy velkých formátů. Chtěli jsme, aby nabídka byla pestrá a své si zde našel jak ten nejmenší návštěvník, tak i ti věkově starší.

Galerii Špalíček, která je významnou kulturní židovskou památkou, se snažíme zaplňovat výstavami právě s touto tematikou. Pro doplnění pak vybíráme naprosto odlišná témata, aby si na své přišel větší okruh zájemců. Galerie Špalíček prošla v roce 2019 rekonstrukcí osvětlení a tak věříme, že v roce 2020 budou výstavy ještě více atraktivní než v letech minulých, kdy neměly tolik světelného komfortu a předměty umístěné v prostoru mnohdy zapadaly v šeru prostoru.

3.2 EDUKAČNÍ ČINNOST

Edukační činnost v MGP bude navázána na činnost v roce 2019. Nadále budou probíhat stálé programy, které byly v průběhu roku upraveny podle potřeb a reakcí škol. Délka programů a jejich průběh se vždy konzultuje a upravuje podle přání školních skupiny, která si jej objedná. Tato spolupráce se osvědčila a bude probíhat i nadále.

Jako přínosné se ukázalo využití tabletů a další dostupné techniky na programech. Žáci reagují na zapojení těchto moderních technologií do programu kladně. Mají možnost nahlížet na danou problematiku jiným pohledem, která je jim blízká a více je tak téma zaujme. Důraz je kladen na kritické přemýšlení žáků nad danou problematikou, k čemuž přispívají další úkoly. Je tak vytvořena příjemná interakce mezi studenty a edukátorem.

Vytvářeny budou i programy k dočasným výstavám, a to dle výstavního plánu a v souladu s RVP a ŠVP pro základní vzdělávání, či pro střední školy. S lektorskou činností také souvisí komentované prohlídky určené pro další organizované skupiny. Během roku budou probíhat také velikonoční a vánoční dílny.

Na základě výstavního plánu budou organizovány odborné přednášky. I nadále budou probíhat komentované prohlídky stálých expozic, dle zájmu dalších organizovaných skupin. A také tvorba interaktivních prvků pro veřejnost k výstavám. V roce 2019 jsme navázali spolupráci s domovem pro seniory. Uživatelé služby se zúčastnili prázdninového dopoledne, během kterého tvořili dřevěné modely nábytku. Této spolupráce si velmi vážíme a rádi na ni navážeme i v dalším roce. Častěji se také objednávali skupiny seniorů na komentované prohlídky stálých expozic, a to prostřednictvím cestovní kanceláře, která cesty seniorů pořádá. Vedle studentů středních a základních škol jsou senioři velmi vděčnou cílovou skupinou, pro instituce našeho typu navíc velmi vítanou. Proto se budeme snažit sami oslovit cestovní kanceláře a nabídnout jim program tzv. na míru, abychom přilákali ještě větší počet návštěvníků.

V druhé polovině roku 2019 jsme zahájili organizaci tzv. „Kreativních odpolední“, kdy se dětem, ale i dospělým snažíme zábavnou formou přiblížit činnosti muzea. Aby si sami mohli v praxi vyzkoušet, jak probíhá restaurování, konzervování, ale i bádání a jiné odborné činnosti spojené s muzejní prací. Každé druhé úterý v měsíci se měli zájemci možnost seznámit s určitým tématem, a následně pak vytvořit nějaký výrobek. Tradice těchto „úterků“ se teprve vytváří, ale do budoucna chceme přicházet s dalšími tématy, abychom přilákali nové zájemce. Součástí edukační činnosti v muzeu je také spolupráce s odbornými pracovníky na tvorbě

a koncepci výstav a stálých expozic. A stejně tak je nutná spolupráce i při tvorbě doprovodných programů. K vytváření pořadů je také nutná spolupráce i s dalšími kulturními institucemi v kraji. Nadále se edukační činnost bude formovat na základě získaných poznatků z odborných seminářů a školení. Přínosem se také ukázala účast na praktických workshopech. Nabité zkušenosti při těchto seminářích pomáhají vytvářet zkvalitňovat programy.

Výčet aktivit:

- 1) Lektorská činnost v muzeu a galerii
- 2) Příprava podkladů a realizace programů pro děti a mládež (programy v závislosti na realizovaných výstavách, vánoční a velikonoční dílny, prázdninové programy, stálé programy):
 - Jak se dělá muzeum
 - Procházka městem
 - Bývalé židovské město
 - Putování pravěkem
 - Máš čas?
 - Dějiny země zapsané v kameni
- 3) Tvorba nových stálých programů pro školy
- 4) Spolupráce s institucemi, školami dle potřeby a požadavků, příprava materiálů pro ně
- 5) Návrh a realizace odborných přednášek a besed, popř. dalších muzejních akcí
Metodické návštěvy muzeí a galerií, konzultace společné problematiky
- 6) Spolupráce na Muzejní noci
- 7) Propagační články do regionálního tisku
- 8) Účast na seminářích odborných komisí AMG
- 9) Odborné vzdělávání pracovníků – konference, semináře, odborné přednášky
- 10) Propagace činnosti MGP
- 11) Komunikace s odbornými pracovníky z jiných institucí a konzultace a spolupráce na společné problematice
- 12) Spolupráce s odbornými pracovníky muzea na tvorbě a koncepci výstav a stálých expozic v návaznosti na lektorskou činnost

4. INVENTARIZACE SBÍREK

MGP bude v roce 2020 v souladu s § 12 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, provádět inventarizaci sbírkových předmětů tak, aby bylo splněno minimum 5 % z celkového počtu sbírkových předmětů a aby byl naplněn desetiletý plán inventarizace sbírky.

Díky neplánovaným personálním změnám, dojde i ke změně plánu inventur sbírkových předmětů. V roce 2019 došlo ke změně na pozici kurátora podsbírky Etnografická. Bylo nutné tedy nařídit mimořádnou předávací inventuru. Ta byla zahájena v říjnu 2019. Pro rozsáhlost podsbírky však inventura bude dokončena až v roce 2020 a to v co nejbližším možném termínu.

Plánované inventury skupin z podsbírky Další – Literární památky na rok 2019 budou muset být přesunuty do následujícího roku z důvodu dlouhodobé nemoci.

Od ledna 2020 také dojde ke změně na pozici kurátora podsbírek Botanická, Zoologická, Mykologická, Další – Fotografie přírody okresu a Knihy. Proto byla nařízena další mimořádná předávací inventura těchto podsbírek.

Mimo výše uvedené inventarizace bude podle plánu provedena inventura podsbírky Petrografie (1 589 ks), dále skupina Zdena Wolkerová, archiv, skupiny materiálů z podsbírky Další – Literární památky (2 107 ks) a skupina Medaile z podsbírky Numizmatická (1 720 ks). Bude také provedena inventura části podsbírky Archeologická, která bude spojena s katalogizací předmětů ze ZAV Vrchoslavice (cca 15 000 ks).

Oproti plánu naopak nebude provedena inventura podsbírky Písemnosti a tisky, skupiny Objekty z podsbírky Fotografie, videozáznamy a jiná média, neboť tyto předměty byly zinventarizovány v rámci mimořádných předávacích inventur v minulých letech.

5. ASTRONOMICKÉ ODD. – HVĚZDÁRNA

Astronomické odd. /dále hvězdárna/ prošlo v roce 2019 personální výměnou. V současné době má hvězdárna na svém úseku dva pracovníky a pro rok 2020 plánujeme navýšení o jeden úvazek, tedy na tři zaměstnance. Díky tomu můžeme mimo jiné rozšířit dny, kdy bude hvězdárna přístupná veřejnosti. Pozorování, pohádky a související program tak bude dostupný každou sobotu v měsíci, místo dosavadního jednoho tzv. Astronomického víkendu. Otevřeno bude také v některé státní svátky, kdy se dá očekávat vyšší návštěvnost. Odchodem bývalého vedoucího zůstal na hvězdárně nedokončený projekt „Fyzikální herny“, a související místnost je před dokončením stavebních prací. Hlavním cílem pro rok 2020 bude tedy dokončit nebo naplánovat dokončení této části hvězdárny a přehodnotit také budoucí zaměření tohoto prostoru, protože původně navrhovaná série experimentů z optiky není podle oslovených pedagogů příliš atraktivní.

Velkým plánem, zatím však v rovině přání je, aby budova hvězdárny dostala nový kabát. V závěru roku 2019 došlo k nutným opravám venkovního pláště a kopule dostala novou „zář“ v podobě stříbrného nátěru. Jsme si však vědomi, že tato budova je již poplatná době a v současné podobě je pro návštěvníka, ale i pro zaměstnance, kteří zde pracují, nevyhovující. Je třeba rozšířit prostory pro návštěvníky, nabízí se možnost vybudování nové místnosti pro kroužky, ani obchůdek nemá potřebné prostory, nemluvě o tom, že celá hvězdárna je bariérová. Proto se zřizovatelem vedeme jednání o rekonstrukci celé budovy a věříme, že se Prostějov brzy dočká nové, moderní a prostorově příjemnější budovy, která bude dominantou Kolářových sadů.

5.1 Pravidelná pozorování pro veřejnost

Hvězdárna bude i nadále zprostředkovávat pravidelná pozorování Slunce, hvězd a mimořádných úkazů. Plánujeme změnit strukturu pravidelných pozorování Slunce. V tuto chvíli probíhá pouze samotné pozorování u dalekohledu. Nově bude pozorování doplněno o výklad v sále s datovou projekcí. Bude tak možné sledovat aktuální snímky Slunce z družic a snad také z našeho dalekohledu, který plánujeme osadit kamerou. Krom toho bude také možné mnohem lépe vysvětlit související fyzikální jevy a zákony, které lze u Slunce demonstrovat. V neposlední řadě také doplnit výklad animacemi, které dokáží přehledně zachytit časový vývoj jevů na povrchu denní hvězdy za dobu, kterou návštěvník u dalekohledu trávit nemůže.

Pro pozorování hvězd a při mimořádných úkazech bude na hlavní dalekohled doinstalován menší přístroj vybavený fotoaparátem pro snímání Slunce a noční oblohy.

Společně s velkým monitorem instalovaným do pozorovatelny v roce 2019 tak doufáme, že posuneme kvalitu našich představení o kousek dál. Počátkem roku 2020 budou vytvořeny podklady pro tento projekční systém. Koncem roku 2019 byl také zmodernizován okulárový výtah hlavního dalekohledu, takže do něj lze nyní zasunout libovolný okulár včetně korekčního členu prodlužujícího ohnisko. Získali jsme tak mnohem širší paletu zvětšení, která lze použít. Očekáváme tak mnohem zajímavější podívanou pro návštěvníky hlavně při pozorování Měsíce a planet. Bude také vypracován plán rekonstrukce pohonu dalekohledu, který už mnoho let přesluhuje a modernizace napájení celého systému včetně nahrazení krokových motorů servopohonem.

5.2 Odborná pozorování a spolupráce s vědeckými institucemi

Během Týdne vědy a techniky 2019 jsme uspořádali workshop pro pozorovatele Slunce primárně určený pro budoucí odbornou pracovníci, která by měla navázat na systematické a dlouhodobé sledování Slunce na hvězdárně. V tomto oboru jsme už v roce 2019 nově navázali spolupráci s Astronomickým ústavem v Ondřejově (Bc. Martina Exnerová) a Karlovou univerzitou (Doc. Michal Švanda), kdy jsme zapůjčili na jejich pracoviště naše kresby Slunce. V tuto chvíli jsou kresby oskenovány a budou se data z nich postupně dolovat a zpracovávat. V roce 2020 budeme v této činnosti pokračovat a postupně zveřejňovat na našich webových stránkách. O kresby sluneční fotosféry mají v Ondřejově i Praze velký zájem, protože pozorovatelů ubývá a reálně hrozí, že během následujících let bude přerušena nejdelší pozorovací řada na světě! V tomto ohledu je velmi pozitivní, že dojde k rozšíření úvazků a činnost tak na hvězdárně zůstane zachována. Stávající partneři pro pozorování Slunce od nás budou data získávat i nadále a pravděpodobně se dosah příjemců díky digitalizaci rozšíří.

Noční fotometrická pozorování i astrofotografie budou v roce 2020 výrazně posílena tím, že na hlavním dalekohledu bude po úpravě konečně možné používat CCD kameru G2, která byla za tímto účelem pořízena. První měření už probíhala na konci roku 2019 a celý systém dává velmi dobré výsledky i pro velmi slabé hvězdy. Martin Tylšar bude na tomto dalekohledu a v kopuli pokračovat v pozorováních pro Českou astronomickou společnost a Astronomický ústav UK.

Rudolf Novák bude, nově pod hlavičkou hvězdárny, pokračovat ve spolupráci s Univerzitou Kjótu (VSNET, Dr. Taichi Kato), University of Columbia (CBA, Dr. Joe Patterson) a americkou AAVSO, kterou udržuje už více než dvě desetiletí a tato spolupráce už vedla k více než několika desítkám odborných publikací. Krom toho budou oba pozorovatelé během dobrých nocí pořizovat barevné snímky tzv. deep-sky objektů nebo zajímavých atmosférických jevů či mimořádných nebo předpovězených úkazů zejména za účelem propagačním. Původní snímky z hvězdárny nám jednak umožňují průběžně doplňovat fond výstav, ale také je možné je využít na stránkách hvězdárny a v jejich propagačních materiálech. K tomuto účelu a pro potřeby kroužků by mělo být v roce 2020 pořízeno vybavení a během roku tedy bude třeba jej instalovat a zprovoznit. Budou tedy vyšší nároky na technické práce (v dílně i pozorovatelně), softwarové a hardwarové implementace pro optimální využití.

Meteorologická měření stanicí Davis budou během roku 2020 převedena do plně autonomního režimu a automaticky zpracovávána. Získaná měření budou i nadále publikována na stránkách hvězdárny a poskytována zájemcům individuálně.

5.3 Přednáškový cyklus

Přednášky budou probíhat opět jedenkrát v měsíci v obvyklém čtvrtěčném podvečeru, kromě prázdnin. Vedle již pravidelných přenášejících jsme oslovili i nové tváře, kteří přinesou návštěvníkům hvězdárny jistě zajímavá a poutavá témata. Konkrétní rozpis přednášek bude uveřejněn s dostatečným předstihem, a průběžně aktualizován s ohledem na časové možnosti osobností, které budou přednášet. Během Týdne vědy a techniky bychom rádi opět zorganizovali workshop pro vážné zájemce věnovaný astrofotografii pomocí analogové techniky, včetně problematiky práce ve fotokomoře. V dnešní době považujeme téma za velmi atraktivní a s vhodnou propagací by mohlo oslovit poměrně široké spektrum zájemců z řad veřejnosti.

5.4 Pohádky pro děti

V roce 2020 plánujeme uvedení nové pohádky pro děti a zároveň pokračovat v průběžné modernizaci projekcí pro stávající portfolio. Předpokládáme, že nová kolegyně postupně převezme od Martina Tylšara know-how, scénáře i kontakty na zařízení tvořící velkou část naší

návštěvnosti. Bude tak plnohodnotnou náhradou v případě dovolených a tato činnost se tak stane plně zastupitelnou.

5.5 Pořady pro školy

V současné době nemá hvězdárna v nabídce kompletní série pořadů pro oba stupně základních škol i představení pro středoškoláky. V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem MŠMT vznikne v roce 2020 několik (cca 3) nových pořadů pro školy a bude v souvislosti s tím podniknuta rozsáhlá informační kampaň mezi školami v celém regionu, hlavně mimo Prostějov, který je jen malým zlomkem potenciálních nových pravidelných návštěvníků. Bohužel na jih od nás leží Brno a na sever Ostrava, kde mohou výpravy využít nabídky mnohem větších institucí disponujících o řád větším personálním i hmotným zázemím. O technickém vybavení ani nemluvě. Bude proto třeba zamyslet se nad tím, co můžeme nabídnout v našem prostředí a podmínkách nad rámec těchto institucí a pokusit se vklínit mezi ně.

5.6 Kroužky

Činnost kroužků bude v roce 2020 rozšířena o používání autonomního dalekohledu na hvězdárně v Úpici. Během nepříznivého počasí a v zimních měsících tak získáme možnost seznámit účastníky s metodikou moderních astronomických pozorování. V tomto ohledu budeme pokračovat v postupném rozšiřování náplně kurzů směrem k praktické astronomii. Jak postupně děti porostou od klubu Hvězdárniček po kurz pro pozorovatele, měly by postupně získat nejen potřebné vědomosti z astronomie (náplň přednášek), ale také osahat si metody moderní astronomie a astroinformatiky.

5.7 Prázdninový program

Prázdniny tradičně odstartujeme oblíbenou akcí Věda v ulicích, kdy ve spolupráci se školami z Prostějova pořádáme na náměstí T. G. Masaryka před budovou radnice či muzea vědecký happening. Během prázdnin proběhne letní škola astronomie formou programu pro děti přes den tak, jako je běžné u tzv. příměstských táborů. Po technické stránce bude potřeba zajistit také patřičné podmínky, jako je stravování, hygienické i personální zázemí. Nabízí se také

možnost výjezdu na příměstské tábory pořádané jinými institucemi, kde poskytneme pozorování našimi dalekohledy a bude – li proud, můžeme doplnit ještě přednášku s dataprojektorem. Kromě toho bude během léta dvakrát týdenní cyklus pohádek pro děti, každý den včetně speciálního pozorování Slunce pro nejmenší. Hvězdárna se také bude spolupodílet na Letní astronomické expedici v Úpici tím, že vyšle Martina Tylšara na tuto akci jako vedoucího. Plánujeme také uskutečnit tzv. StarParty - do Kolářových sadů pozvat několik kolegů z republiky s přenosným vybavením a utvořit kolem hvězdárny různá stanoviště, různých nadšenců, s různou technikou. Nabízí se také možnost promítání ve spolupráci s kinem Metro (pravděpodobně Bčkových sci-fi filmů). V minulých letech byla hvězdárna vždy přístupna veřejnosti i v době konání akcí privátních subjektů, což bychom chtěli zachovat a zároveň bychom na tyto akce připravili speciální program.

5.8 Výstavy

V roce 2020 jsme připraveni dodat podklady pro tvorbu alespoň dvou nových výstav. Jednu připraví Martin Tylšar ze svých snímků a bude věnovaná možnostem astrofotografie v centru města. Druhou mohou v případě zájmu vytvořit studenti Masarykovy univerzity a tématem bude astrofotografie daleko od městských center, ale s jednoduchými prostředky. Oboje v podobném duchu nejoblíbenějších výstav - barevných snímků vesmíru. Vzdělávací výstavy v podobě dlouhých textů příliš oblíbené nejsou. Bude-li tedy k dispozici rozpočet, můžeme nahradit nejstarší výstavy v nabídce. Vzhledem k tomu, že o výstavy je celkem zájem a naše nabídka je omezená, není pravděpodobně potřeba vyvíjet aktivity v rámci propagace a lze nechat běžet půjčování zaběhnutým tempem a systémem.

5.9 Astronomie pro seniory

V roce 2020 se pokusíme sestavit přednáškový cyklus pro seniory a rozšířit tako spektrum našich denních návštěvníků směrem od škol k univerzitě třetího věku. Podle zájmu pak případně nabídku rozšíříme, nebo ukončíme. Také budeme zkoušet v rámci propagace oslovovat různá zařízení pro seniory a pořádat přednášky formou výjezdů do těchto lokací.

6. PROVOZNÍ ÚSEK

Muzejní činnost a práce zaměstnanců v muzeu pracujících by se nedala řádně vykonávat, pokud by nebyla prováděna správa budov, zabezpečení řádného chodu po stránce technické způsobilosti, údržby nemovitostí, revizní činnosti, kontrolní a v neposlední řadě úklidové, ruku v ruce s instalačními pracemi při tvorbě výstav a expozicí. V roce 2019 byly započaty rozsáhlé revize a následně rekonstrukce, ať už drobného či většího charakteru. Vedle již zmiňované rekonstrukce osvětlení v galerii Špalíček a opravy střechy hvězdárny se podařilo v rámci investic zřizovatele opravit elektronický zabezpečovací systém a venkovní dřevěné prvky v galerii Špalíček opatřit novým nátěrem, protože stávající již byl po letech užívání natolik opotřeбен. V těchto činnostech je však třeba pokračovat i v dalších letech, protože ne vše bylo doposud řádně vykonáváno.

Pro rok 2020 jsme si naplánovali v rámci zlepšování pracovního prostředí úpravy kanceláří, které bychom chtěli vybavit novým nábytkem. Místnosti je třeba vymalovat a také IT vybavení již něco pamatuje a hlavně programy nejsou jednotné. Je třeba toto sjednotit. Současně je nutné, aby stávající ruční evidence příchodů a odchodů zaměstnanců nahradil elektronický docházkový systém, který bude přehledný a průhledný a současně urychlí zpracování podkladů pro mzdy.

V budově muzea bychom chtěli upravit stávající prostor pokladny tak, aby se rozšířil na řádná dvě pracovní místa, byl oddělen z důvodu bezpečnosti sklem a současně by tak došlo k zamezení průvanu a chladu zvenčí. Výstavní sály je pak třeba vymalovat. Po příválových deštích dochází k zatečení a následně zůstávají na stropě mokré skvrny, které narušují celkový dojem jinak velmi krásného a atraktivního prostoru. Dále je nutno vytvořit skladovací prostor pro demontované vitríny, které jsou v současné době umístěny v nevhodných prostorách. Zde se nabízí možnost vytvoření tzv. falešné stěny v nově rekonstruované expozici Jiřího Wolke.

Dále nás čeká nespočet poptávkových a výběrových řízení na dodavatele služeb a zboží. V návaznosti na znovuotevření Červeného domku P. Bezruč v Kostelci na Hané bude navýšena činnost o zahradnické práce a údržbu této nemovitosti, která bude opět po letech zpřístupněna veřejnosti. V roce 2020 se dokončí přístavba nového depozitáře, takže bude nutné vybrat dodavatele vybavení ve spolupráci s odbornými pracovníky a fyzické umístění v budově, současně s přemístěním sbírkových předmětů ze stávajícího depa do nové části, což

bude velmi náročné na čas i preciznost. Předpoklad nárůstu objemu práce při stávajícím počtu zaměstnanců, čítající dva technické pracovníky, je naprosto zřejmý.

Velkou investicí, která musela být z roku 2019 převedena do roku 2020, je rekonstrukce Elektronického požárního systému /EPS/ v hlavní budově muzea na náměstí T. G. Masaryka. S ohledem na náročnost prací a skutečnost, že se jedná o kulturní památku, nebylo možné realizovat akci v původně naplánovaném roce 2019 a také proto, že se jedná o budovu jiného majitele a bylo proto nutné vyvolat jednání, jak tuto situaci řešit. Rekonstrukce by totiž znamenala velmi rozsáhlý zásah do budovy, včetně jejího krátkodobého uzavření.

Během celého roku pak budou probíhat průběžné a nutné kontroly, revize, opravy jak drobné, tak větší na všech, ve správě svěřených budovách, kterých je k dnešnímu dni pět. Také je nutné dát do pořádku dokumentaci a vést řádnou evidenci. Průběžně se pak budou provádět, v návaznosti na změnu zaměstnanců, revize přidělených kódů, přístupů, evidence vydaných klíčů atd.